

Õiguskantsler

Hr Hannes Liivak
Tallinna Vangla
talv.info@just.ee

Teie nr

Meie 18.01.2017 nr 7-4/170011/1700238

Naiskinnipeetavate vajadustega arvestamine

Austatud vangla direktor

Seoses naiskinnipeetavate ümberpaigutamisega Harku ja Murru Vanglast Tallinna Vanglasse võeti naistelt võimalus kasutada vanglasse kaasa toodud kosmeetikat ning soetada vangla poest juuksevärvi. Vangla põhjendab piiranguid julgeolekuohtudega, pidades kosmeetikat luksusesemeiks, mida on raske läbi otsida ning mis võivad kergelt puruneda.¹

Harku ja Murru Vangla Harku vangistusosakonnas seesuguseid piiranguid ei olnud. Seega tõestab varasem praktika, et julgeolekuohtudega on võimalik toime tulla. Sama kinnitab [Tallinna Vangla kodulehel](#) olev info, mille järgi võib pikaajalisele kokkusaamisele tulnud kokkusaaja võtta kaasa mõistlikus koguses enda tarbeks vajalikku kosmeetikat. Niisiis arvestab Tallinna Vangla täna väljast kokkusaamisele tulnud naiste soovide ja vajadustega kosmeetikat kasutada vangla julgeolekut ohtu seadmata, küll aga keelab seda vanglas viibivatele naistele.

[Mandela reeglite](#) art 5, 18 ja 19 ja [Euroopa vanglareeglistiku](#) art 19.5-19.7 kohaselt on vanglal kohustus austada kinnipeetava inimväärikust, mis hõlmab sh võimalust ennast, enda asju ning enda poolt kasutatavat ruumi korras hoida. Vanglal tuleb kinnipeetavaid kohelda viisil, mis taastab nende enesehinnangut ning arendab neis eneseaustust. Eneseväärikuse säilitamine tugevdab ka rehabiliteerivates tegevustes osalemise motivatsiooni.² See aitab omakorda täita [VangS](#) § 6 lõikes 1 sätestatud vangistuse eesmärki suunata kinnipeetav õiguskäulekale teele. Nõnda võivad naiste vajadustega arvestava kohtlemise positiivsed tagajärjed kaaluda üles võimalikke julgeolekuohte.³

ÜRO eeskirja, mis käsitleb naiskinnipeetavate kohtlemist ja naiskurjategijatele määratavaid mittevabaduskaotuslikke karistusi ([Bangkoki reeglid](#)) art 1 järgi tuleb diskrimineerimiskeelu

¹ Tallinna Vangla 17.11.2016 vastus selgitustaotlusele nr 5-8/16/23636-2.

² Vt nt B. H. Zaitzow, J. Thomas. Women in Prison: Gender and Social Control. 2003, lk 117; UNODC. [Handbook on the Prevention of Recidivism and the Social Reintegration of Offenders](#). 2012, lk 119-125; M. Sapouna, C. Bisset, A-M. Conlong. [What Works to Reduce Reoffending: A Summary of the Evidence](#). 2011, lk 44-45.

³ Vt nt [HM Prison Service Order nr 4800](#), G osa p 3-4; [Womens Symposium Report 2015](#): From Vision to Reality – Transforming Scotland's Care of Women in Custody, lk 45-49.

põhimõttest tulenevalt arvestada naiskinnipeetavate eriliste vajadustega. Selliste vajaduste rahuldamist ei tohiks pidada diskrimineerivateks meeste suhtes.

Eelneva valguses viitab Tallinna Vangla lähenemine pigem soovimatusele arvestada vanglas viibivate naiste (sh avaldaja []) soovide ja vajadustega. Selline praktika ei toeta VangS § 4¹ lõikes 1 sätestatud inimväärikuse austamise kohustust, samuti töötab see vastu VangS § 6 lõikes 1 toodud eesmärkidele.

Palun vanglal oma praktikat muuta. Julgeolekuohtude maandamiseks on vanglal võimalik lisada teatud kosmeetikavahendid vangla poe kaupade nimekirja.

Ootan tagasisidet soovitusel 16.02.2017.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise